

**WEWNĄTRZSZKOLNY
SYSTEM DORADZTWA
ZAWODOWEGO**

DLA KLAS I-VIII

**SZKOŁY PODSTAWOWEJ NR 8
IM. MARTYROLOGII PIAŚNICY
W WEJHEROWIE**

WSTĘP

Wewnątrzszkolny System Doradztwa Zawodowego wpisany jest w obszar pomocy psychologiczno - pedagogicznej szkoły i obejmuje działania mające na celu przygotowanie uczniów do wyboru kierunku kształcenia oraz zawodu.

W jego treści określone są role i zadania doradcy, czas i miejsce realizacji, sposób ich realizacji, formy i metody pracy oraz oczekiwane efekty.

AKTY PRAWNE REGULUJĄCE DZIAŁANIE SYSTEMU DORADZTWA W SZKOŁACH

- Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 – Prawo oświatowe / Dz. U. z 2019 poz. 1148/
- Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 – Przepisy wprowadzające ustawę Prawo oświatowe/ Dz.U. z 2017 poz. 60/
- Ustawa z dnia 7 września 1991 o systemie oświaty / Dz. U. Z 2016 poz. 1943/
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 16 sierpnia 2018 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno - pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 12 lutego 2019 r. w sprawie doradztwa zawodowego

PODSTAWOWE POJĘCIA Z ZAKRESU PORADNICTWA ZAWODOWEGO:

PORADNICTWO ZAWODOWE

Długofalowe i wieloetapowe działania wychowawcze, towarzyszące jednostce w trakcie jej rozwoju zawodowego. Obejmuje ono udzielanie pomocy uczniom i dorosłym w planowaniu i tworzeniu drogi kariery zawodowej, przynoszącej jednostce satysfakcję i sukces zawodowy.

PREORIENTACJA ZAWODOWA

Działania w oddziałach przedszkolnych

ORIENTACJA ZAWODOWA

Działania wychowawcze szkoły, rodziców i innych grup i instytucji – mające na celu przygotowanie młodzieży do planowania kariery zawodowej, których ważnym elementem jest podejmowanie decyzji wyboru szkoły i zawodu w kl. I-VI.

DORADZTWO ZAWODOWE

Świadczenie pomocy w dokonywaniu kolejnych decyzji wyboru zawodu lub pracy w formie indywidualnej porady zawodowej, poprzez analizę pola problemowego jednostki i udzielenie jej informacji zawodowej, wskazówek, sugestii.

DORADCA ZAWODOWY

Osoba udzielająca pomocy, w formie grupowych i indywidualnych porad zawodowych, młodzieży i osobom dorosłym w wyborze zawodu, kierunku kształcenia i szkolenia, uwzględniając ich możliwości psychofizyczne, sytuację życiową i potrzeby rynku pracy.

INFORMACJA ZAWODOWA

Zbiory danych potrzebne jednostce do podejmowania kolejnych decyzji zawodowych. Zakres treści, metod i kanały zdobywania informacji są przystosowane do etapu rozwoju zawodowego jednostki oraz rozwoju podejmowanych decyzji.

ZAWÓD

Wewnętrznie spójny system czynności wymagających określonych kwalifikacji, wykonywanych w uregulowany sposób, stanowiący podstawę utrzymania i zapewniający pozycję w społeczeństwie.

WEWNĘTRZNY SYSTEM DORADZTWA ZAWODOWEGO

Celowe, uporządkowane i wzajemnie powiązane działania związane z doradztwem zawodowym podejmowane przez daną szkołę.

CELE DORADZTWA ZAWODOWEGO SZKOŁY PODSTAWOWEJ NR 8

CELE ZWIĄZANE Z UCZNIAMI:

Cel główny:

- Przygotowania uczniów do trafnego wyboru ścieżki edukacyjno-zawodowej

Cele szczegółowe:

Klasy I-III

- zapoznanie uczniów z różnorodnością zawodów na rynku pracy poprzez pryzmat zawodów wykonywanych przez osoby z najbliższego otoczenia
- rozwijanie pozytywnej postawy wobec pracy i edukacji
- rozwijanie zainteresowań, zdolności, pasji i mocnych stron uczniów
- kształtowanie umiejętności współpracy w grupie

Klasy IV-VI

- zapoznanie uczniów z wybranymi zawodami i rynkiem pracy
- kształtowanie pozytywnej i proaktywnej postawy uczniów wobec pracy i edukacji
- stwarzanie sytuacji edukacyjnych i wychowawczych sprzyjających poznawaniu i rozwijaniu zdolności, zainteresowań oraz pasji

Klasy VII-VIII

- przygotowanie uczniów do odpowiedzialnego planowania kariery
- podejmowanie przy wsparciu doradczym decyzji edukacyjnych i zawodowych uwzględniających znajomość własnych predyspozycji zawodowych
- zdobycie informacji na temat rynku pracy i systemu edukacji

CELE ZWIĄZANE Z RODZICAMI:

- Wsparcie w podejmowaniu decyzji dotyczących kariery zawodowej dziecka
- Zapoznanie z ofertą szkół ponadpodstawowych oraz rynkiem pracy
- Uświadomienie rodzicom ich roli w procesie przygotowania dziecka do wyborów edukacyjnych
- Wskazanie rodzicom źródeł informacji

CELE ZWIĄZANE Z NAUCZYCIELAMI:

- Nawiązanie współpracy wychowawców z doradcą zawodowym
- Wyposażenie wychowawców w materiały dydaktyczne, narzędzia diagnostyczne, scenariusze zajęć
- Zapewnienie nauczycielom dostępu do informacji związanych z doradztwem zawodowym

EFEKTY DZIAŁANIA WEWNĄTRZSZKOLNEGO SYSTEMU DORADZTWA ZAWODOWEGO

- Diagnozowanie mocnych i słabych stron oraz zainteresowań uczniów
- Poznanie przez uczniów i rodziców zawodów oraz kierunków kształcenia w szkołach ponadpodstawowych
- Podjęcie przez uczniów trafnej decyzji dotyczącej wyboru swojej ścieżki zawodowej
- Rozwijanie przez uczniów umiejętności komunikacji oraz współpracy w zespole

- Przygotowanie młodzieży do radzenia sobie z ciągłymi zmianami na rynku pracy

CZAS I MIEJSCE REALIZACJI ZADAŃ

- Zajęcia realizowane w klasach na godzinach wychowawczych
- Zajęcia z psychologiem i pedagogiem
- 10 godzin w ciągu roku szkolnego prowadzonych przez doradcę zawodowego - klasa VII i VIII
- Indywidualne spotkania doradcy zawodowegoz uczniami oraz rodzicami
- Indywidualne konsultacje w Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej

METODY I NARZĘDZIA PRACY NA ZAJĘCIACH Z DORADZTWA ZAWODOWEGO

- Konspekty lekcyjne przygotowane przez KOWEZIU i inne
- Kwestionariusze i ankiety
- Prezentacje multimedialne
- Korzystanie z zasobów internetowych w zakresie prezentowania różnych zawodów
- Powiązanie treści programowych na poszczególnych przedmiotach ze ścieżką zawodową
- Konkursy zawodoznawcze
- Wystawy zawodoznawcze
- Spotkania z przedstawicielami lokalnych firm, pracodawców
- Spotkania z absolwentami naszej szkoły
- Konsultacje indywidualne z doradcą zawodowym
- Korzystanie z oferty Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej
- Organizacja targów szkół ponadpodstawowych
- Zapoznanie z ofertą szkół ponadpodstawowych poprzez wyjścia uczniów do szkół w czasie Dni Otwartych
- Udostępnianie informacji o szkołach ponadpodstawowych w gablocie na holu szkoły
- Zamieszczanie informacji dotyczących zagadnień pracy zawodowej na stronie szkoły

TREŚCI PROGRAMOWE Z ZAKRESU DORADZTWA ZAWODOWEGO
DLA KLAS I–VI SZKÓŁ PODSTAWOWYCH
NA PODSTAWIE ROZPORZĄDZENIA MINISTRA EDUKACJI NARODOWEJ
z dnia 12 lutego 2019 r. w sprawie doradztwa zawodowego

A. Treści programowe z zakresu doradztwa zawodowego dla klas I–III szkół podstawowych

1. Poznanie siebie

Uczeń:

- 1.1 opisuje swoje zainteresowania i określa, w jaki sposób może je rozwijać;
- 1.2 prezentuje swoje zainteresowania wobec innych osób;
- 1.3 podaje przykłady różnorodnych zainteresowań ludzi;
- 1.4 podaje przykłady swoich mocnych stron w różnych obszarach;
- 1.5 podejmuje działania w sytuacjach zadaniowych i opisuje, co z nich wyniknęło dla niego i dla innych.
- 1.6 potrafi działać indywidualnie i w zespole

2. Świat zawodów i rynek pracy

Uczeń:

- 2.1 odgrywa różne role zawodowe w zabawie;
- 2.2 podaje nazwy zawodów wykonywanych przez osoby w bliższym i dalszym otoczeniu oraz opisuje podstawową specyfikę pracy w wybranych zawodach;
- 2.3 opisuje, czym jest praca, i omawia jej znaczenie w życiu człowieka na wybranych przykładach;
- 2.4 omawia znaczenie zaangażowania różnych zawodów w kształt otoczenia, w którym funkcjonuje;
- 2.5 opisuje rolę zdolności i zainteresowań w wykonywaniu danego zawodu;
- 2.6 posługuje się przyborami i narzędziami zgodnie z ich przeznaczeniem oraz w sposób twórczy i niekonwencjonalny.

3. Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie

Uczeń:

- 3.1 uzasadnia potrzebę uczenia się i zdobywania nowych umiejętności;
- 3.2 wskazuje treści, których lubi się uczyć;
- 3.3 wymienia różne źródła wiedzy i podejmuje próby korzystania z nich.

4. Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych

Uczeń:

- 4.1 opowiada, kim chciałby zostać i co chciałby robić;
- 4.2 planuje swoje działania lub działania grupy, wskazując na podstawowe czynności i zadania niezbędne do realizacji celu;
- 4.3 próbuje samodzielnie podejmować decyzje w sprawach związanych bezpośrednio z jego osobą.

B. Treści programowe z zakresu doradztwa zawodowego dla klas IV–VI szkół podstawowych

1. Poznawanie własnych zasobów

Uczeń:

- 1.1 określa własne zainteresowania i uzdolnienia oraz kompetencje;
- 1.2 wskazuje swoje mocne strony oraz możliwości ich wykorzystania w różnych dziedzinach życia;

- 1.3 podejmuje działania w sytuacjach zadaniowych i ocenia swoje działania, formułując wnioski na przyszłość;
- 1.4 prezentuje swoje zainteresowania i uzdolnienia wobec innych osób z zamiarem zaciekawienia odbiorców.

2. Świat zawodów i rynek pracy

Uczeń:

- 2.1 wymienia różne grupy zawodów i podaje przykłady zawodów charakterystycznych dla poszczególnych grup, opisuje różne ścieżki ich uzyskiwania oraz podstawową specyfikę pracy w zawodach;
- 2.2 opisuje, czym jest praca i jakie ma znaczenie w życiu człowieka;
- 2.3 podaje czynniki wpływające na wybory zawodowe;
- 2.4 posługuje się przyborami i narzędziami zgodnie z ich przeznaczeniem oraz w sposób twórczy i niekonwencjonalny;
- 2.5 wyjaśnia rolę pieniądza we współczesnym świecie i jego związek z pracą.

3. Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie

Uczeń:

- 3.1 wskazuje różne sposoby zdobywania wiedzy, korzystając ze znanych mu przykładów, oraz omawia swój indywidualny sposób nauki;
- 3.2 wskazuje przedmioty szkolne, których lubi się uczyć;
- 3.3 samodzielnie dociera do informacji i korzysta z różnych źródeł wiedzy.

4. Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych

Uczeń:

- 4.1 opowiada o swoich planach edukacyjno-zawodowych;
- 4.2 planuje swoje działania lub działania grupy, wskazując szczegółowe czynności i zadania niezbędne do realizacji celu;
- 4.3 próbuje samodzielnie podejmować decyzje w sprawach związanych bezpośrednio lub pośrednio z jego osobą.

**TREŚCI PROGRAMOWE Z ZAKRESU DORADZTWA ZAWODOWEGO
DLA KLAS VII I VIII SZKÓŁ PODSTAWOWYCH
NA PODSTAWIE ROZPORZĄDZENIA MINISTRA EDUKACJI NARODOWEJ
z dnia 12 lutego 2019 r. w sprawie doradztwa zawodowego**

1. Poznawanie własnych zasobów

Uczeń:

- 1.1 określa wpływ stanu zdrowia na wykonywanie zadań zawodowych;
- 1.2 rozpoznaje własne zasoby (zainteresowania, zdolności, uzdolnienia, kompetencje, predyspozycje zawodowe);

- 1.3 dokonuje syntezy przydatnych w planowaniu ścieżki edukacyjno-zawodowej informacji o sobie wynikających z autoanalizy, ocen innych osób oraz innych źródeł;
- 1.4 rozpoznaje własne ograniczenia jako wyzwania w odniesieniu do planów edukacyjno-zawodowych;
- 1.5 rozpoznaje swoje możliwości i ograniczenia w zakresie wykonywania zadań zawodowych i uwzględnia je w planowaniu ścieżki edukacyjno-zawodowej;
- 1.6 określa aspiracje i potrzeby w zakresie własnego rozwoju i możliwe sposoby ich realizacji;
- 1.7 określa własną hierarchię wartości i potrzeb.

2. Świat zawodów i rynek pracy

Uczeń:

- 2.1 wyszukuje i analizuje informacje na temat zawodów oraz charakteryzuje wybrane zawody, uwzględniając kwalifikacje wyodrębnione w zawodach oraz możliwości ich uzyskiwania;
- 2.2 porównuje własne zasoby i preferencje z wymaganiami rynku pracy i oczekiwaniami pracodawców;
- 2.3 wyjaśnia zjawiska i trendy zachodzące na współczesnym rynku pracy, z uwzględnieniem regionalnego i lokalnego rynku pracy;
- 2.4 uzasadnia znaczenie pracy w życiu człowieka;
- 2.5 analizuje znaczenie i możliwości doświadczenia pracy;
- 2.6 wskazuje wartości związane z pracą i etyką zawodową;
- 2.7 dokonuje autoprezentacji;
- 2.8 charakteryzuje instytucje wspomagające planowanie ścieżki edukacyjno-zawodowej,
w tym instytucje rynku pracy.

3. Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie

Uczeń:

- 3.1 analizuje oferty szkół ponadpodstawowych i szkół wyższych pod względem możliwości dalszego kształcenia, korzystając z dostępnych źródeł informacji;
- 3.2 analizuje kryteria rekrutacyjne do szkół ponadpodstawowych w kontekście rozpoznania własnych zasobów;
- 3.3 charakteryzuje strukturę systemu edukacji formalnej oraz możliwości edukacji pozaformalnej i nieformalnej;
- 3.4 określa znaczenie uczenia się przez całe życie.

4. Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych

Uczeń:

- 4.1 dokonuje wyboru dalszej ścieżki edukacyjno-zawodowej samodzielnie lub przy wsparciu doradczym;
- 4.2 określa cele i plany edukacyjno-zawodowe, uwzględniając własne zasoby;
- 4.3 identyfikuje osoby i instytucje wspomagające planowanie ścieżki edukacyjno-zawodowej i wyjaśnia, w jakich sytuacjach korzystać z ich pomocy;

4.4 planuje ścieżkę edukacyjno-zawodową, uwzględniając konsekwencje podjętych wyborów.

Opracował zespół w składzie:

koordynator doradztwa zawodowego Hanna Nowicka

Anna Gusmann-Łepek

Iwona Lotka

Anna Łaszewska- Piernicka

Karolina Dunajska- Rohraff

Martyna Królak

Magdalena Chełminiacka